

MUSEU NACIONAL
D'ART DE CATALUNYA

MIRADES
CONTEM-
PORÀNIES

CROQUIS INCONCRET
Èlia Llach

19/3 - 27/9/2020

Espai educArt
Accés lliure / Acceso libre / Free Entry

CROQUIS INCONCRET

Després d'un temps de recerca i de visites al Gabinet de Dibuixos i Gravats del Museu, l'Èlia Llach (Barcelona, 1976) es va fixar en alguns dibuixos del pintor Marià Fortuny classificats com *Croquis inconcrets*.

Aquesta terminologia aparentment contradictòria fa referència a esbossos difícils d'identificar, sovint fets al dors d'altres dibuixos, escenes imprecises, fragments o, de vegades, senzillament els traços de l'artista exercitant la mà abans de començar un dibuix.

La denominació i la naturalesa d'aquestes obres va connectar directament amb les inquietuds de l'artista i amb la pràctica d'aquesta disciplina, materialitzada en aquest espai en una obra de gran format on pensament, paraula i traç es barregen, i on la línia "inconcreta" és protagonista.

El gest de l'Èlia també arriba a la Col·lecció d'Art Modern (sala 51), on l'artista ens ha demanat girar un dibuix de Fortuny per mostrar-ne el revers, un *croquis inconcret* que habitualment no s'exposa.

CROQUIS INCONCRETO

Después de investigar y visitar el Gabinete de Dibujos y Grabados del Museo, Èlia Llach (Barcelona, 1976) se fijó en algunos dibujos del pintor Marià Fortuny clasificados como *Croquis inconcretos*.

Esta terminología aparentemente contradictoria hace referencia a esbozos difíciles de identificar, a menudo realizados en el dorso de otros dibujos, escenas imprecisas, fragmentos o, a veces, simplemente los trazos del artista ejercitando la mano antes de empezar un dibujo.

La denominación y la naturaleza de estas obras conectó directamente con las inquietudes de la artista y con la práctica de esta disciplina, materializada en este espacio en una obra de gran formato donde se mezclan pensamiento, palabra y trazo, y donde la línea "inconcreta" es protagonista.

El gesto de Èlia llega también a la Colección de Arte Moderno (sala 51), donde la artista nos ha pedido que demos la vuelta a un dibujo de Fortuny para mostrar su reverso, un *croquis inconcreto* que habitualmente no se expone.

UNIDENTIFIABLE SKETCH

After spending time researching and visiting the Museum's Cabinet of Drawings, Prints and Posters, Èlia Llach (Barcelona, 1976) focused on certain drawings by the painter Marià Fortuny classified as *Unidentifiable Sketches*.

This apparently contradictory terminology refers to difficult-to-identify sketches, often made on the backside of other drawings, imprecise scenes, fragments or, sometimes, simply the sketches of the artist preparing his hand before starting a drawing.

The name and nature of these works connected directly with the artist's concerns and her sketch work, taking shape in this space in a large format work where thoughts, words and traces blend together, and where the "unidentifiable" line takes centre stage.

Èlia's actions even extend to the Modern Art Collection (room 51), where the artist has asked us to turn a drawing by Fortuny over to display the other side, an *unidentifiable sketch* that is not usually exhibited.

Ens podem apropar a allò irrecognoscible sense tenir en compte el pensament, la vista i el llenguatge? *Croquis inconcret* és el nom que el Museu Nacional va posar en el seu dia a uns dibuixos de Marià Fortuny datats de mitjan segle XIX. Dibuixos innominables, alguns dels quals romanen ocults al revers d'altres dibuixos, que, descriptius i recognoscibles, es disposen per a un discurs pertinent. Com es poden salvaguardar els primers de la crema de la història de l'art? El nom ja és, per si mateix, un oxímoron, quan dues idees oposades formulen un nou sentit.

Creiem que perquè una cosa existeixi només cal nomenar-la, però fer-ho no sempre ho garanteix. Aquesta podria ser una de les relacions més inherents per a aquells que reivindiquen una relació entre filosofia i poesia. Si la relació entre totes dues es troba en la tensió envers la paraula, quina podria ser una de les estratègies que, des de l'art, les atenyés? Davant de la necessitat d'imatges i escenaris, el dibuix es referma, tot esgotant el camí de la paraula.

Caiem en el parany en què el fet de mirar és una acció dels ulls que verifiquen allò real i la seva aparença: potser hem de deixar que les coses es deixin dibuixar sense que tinguin importància la paraula, la imatge o el lloc. El poeta Wallace Stevens en projectà una primera condició en el poema "Descripció sense lloc": "La descripció es compon a partir d'una visió indiferent a l'ull". Maria Zambrano s'hi acostà encara més: "Tot és revelació, tot ho seria si fos acollit en estat naixent".

Els dibuixos de Marià Fortuny són l'excusa de la qual parteix aquesta exposició. No es reconeixen en les seves formes, i, en veure'ls, desconfiem de la nostra percepció i de les paraules apreses. Els mateixos dibuixos que, per a d'altres, són mers exercicis preparatoris, entren a l'espai del pensament, la paraula i la mirada a partir del suspens, la mutació i un gest de desig i revelació que va més enllà d'allò que és i de la seva aparença. Entre nosaltres i allò que mirem hi ha un espai que ens obliga a desembargar-nos de les paraules. L'experiència del traç i la marca en el dibuix tenen un caràcter únic, fugaç i de presagi.

¿Podemos acercarnos a aquello irreconocible sin tener en cuenta el pensamiento, la vista y el lenguaje? *Croquis inconcreto* es el nombre que el Museu Nacional puso en su día a unos dibujos de Marià Fortuny fechados a mediados del siglo XIX. Dibujos innombrables, algunos de ellos ocultos en el reverso de otros dibujos, que, descriptivos y reconocibles, se disponen para un pertinente discurso. ¿Cómo salvaguardar los primeros de la quema de la historia del arte? El nombre ya es, por sí mismo, un oxímoron, cuando dos ideas opuestas formulan un nuevo sentido.

Creemos que para que algo exista tan solo hace falta nombrarlo, pero no siempre es garantía de ello. Esta podría ser una de las relaciones más inherentes para quienes reivindican una relación entre filosofía y poesía. Si la relación entre ellas se encuentra en la tensión hacia la palabra, ¿cuál podría ser una de las estrategias que, desde el arte, las ataña? Ante la necesidad de imágenes y escenarios, el dibujo se afianza agotando el camino de la palabra.

Caemos en la trampa en la que mirar es una acción de los ojos que verifican aquello real y su apariencia: quizá debamos dejar que algo se deje dibujar sin importar qué palabra, qué imagen o qué lugar. El poeta Wallace Stevens proyectaría una primera condición en el poema "Descripción sin lugar": "La descripción es compuesta a partir de una visión indiferente al ojo". María Zambrano aún estaría más cerca: "Todo es revelación, todo lo sería de ser acogido en estado naciente".

Los dibujos de Marià Fortuny son la excusa de la que parte esta exposición. No se reconocen en sus formas, y, al verlos, desconfiamos de nuestra percepción y de las palabras aprendidas. Los mismos dibujos que, para otros, pudieran ser simples ejercicios preparatorios, entran en el espacio del pensamiento, la palabra y la mirada a partir del suspenso, la mutación y un gesto de deseo y revelación que va más allá de aquello que es y su apariencia. Entre nosotros y lo mirado hay un espacio que precisa desembargarnos de las palabras. La experiencia del trazo y la marca en el dibujo tienen un carácter único, fugaz y de presagio.

Can we approach the irreconcilable without considering thought, sight and language? *Unidentifiable Sketches* is the name that the Museu Nacional gave in the past to certain drawings by Marià Fortuny from the mid-19th century. Descriptive and recognisable, yet unnamed sketches, some of them hidden on the backside of other drawings, set the scene for meaningful dialogue. How can we save the first set from the ash heap of art history? The name is, in itself, an oxymoron, when two opposing ideas formulate a new meaning.

We believe that for something to exist we only need to name it, but this cannot always be guaranteed. This could be one of the most inherent relationships among those who claim there is a relationship between philosophy and poetry. If this relationship resides in the tension towards words, what could be an artistic strategy that concerns them? Given the need for images and settings, drawings take strength from both, blocking the path of the word.

We fall into the trap in which looking is an action taken by the eyes that verifies the real and its appearance: perhaps we should let something be drawn regardless of the word, image or place. The poet Wallace Stevens provided an initial definition in the poem "Description without Place": "Description is composed of a sight indifferent to the eye". María Zambrano came even closer: "Everything is revelation if it is welcomed in a nascent state".

The sketches by Marià Fortuny are the pretext for this exhibition. Their forms are unrecognisable; upon seeing them, the viewer distrusts their own perception and the words they have learned. The same sketches that could be simple preparatory drawings for others, enter into the space of thoughts, words and gazes based on suspense, change and sign of desire and revelation that goes beyond that which is and its appearance. Between us and what we see there is a space where we must free ourselves from words. The experience of sketching and the style in the drawing have a unique, fleeting character, one that foretells what's to come.

Èlia Llach

Agraïments | Agradecimientos | Acknowledgements
Lluís Alabern, Sandra Figueras, Núria Galera, Esdres Jaruchik, Joan Millán, Ester Pino, Francesc Quílez, Mercè Saura, Esther Vilà.

Un agraïment molt especial per a | Un agradecimiento muy especial para | We would especially like to thank
D. Sam Abrams, per la traducció del poema | por la traducción del poema | for the translation of the poem "Description without Place" de | by Wallace Stevens.

Amb la col·laboració de | Con la colaboración de | With the collaboration of Departament de Restauració i Conservació Preventiva i el Gabinet de Dibuixos i Gravats | Departamento de Restauración y Conservación Preventiva y el Gabinete de Dibujos y Grabados | Department of Restoration and Preventive Conservation and Cabinet of Drawings, Prints and Posters.

Visites comentades amb l'artista | Visitas comentadas con la artista

Dijous 2 d'abril i 7 de maig | Jueves 2 de abril y 7 de mayo

16 h

Activitat gratuïta. Es recomana inscripció prèvia al web del Museu | Actividad gratuita. Se recomienda inscripción previa en la web del Museo

Parc de Montjuïc
Barcelona
www.museunacional.cat

Un Museu compromès | Un Museo comprometido | An engaged Museum

